

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16512

24 Kasım 2010

Sayı : B.15.0.SGB.02.610- 1446
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/16512)

012966

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) TBMM Başkanlığının 02.11.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-55038 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 05.11.2010 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-236-26/4694 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR'un, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımda cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/16512 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, TKİ ve TTK Genel Müdürlüklerinden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER:

Ek-1 Önerge Cevabı (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:	Bilgi:
TBMM Bşk.	Başbakanlık

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. NEVİN GAYE ERBATUR'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16512)

Sorular 1, 2, 3, 4:

Şili'de 69 gün önce meydana gelen bir maden kazasında 33 işçi yerin 700 metre altında mahsur kalmış ancak madende kazalara karşı tedbir niteliğinde bulunan "sığınma odası" sayesinde 33 madenci bugün tekrar yeryüzüne sağlıklı bir biçimde çıkarılabilmektedir. Şili'nin büyük bir gururla gerçekleştirdiği bu kurtarma operasyonunda en önemli aşama maden kazalarına karşı alınan tedbirlerin varlığıdır. Kabul etmek gerekir ki sığınma odalarının varlığı herhangi bir göçük durumunda işçilerin hayatta kalmalarına imkan tanıyan fiziki mekanlardır. Ülkemizde ise taşeronlaşma süreci sonunda iş ve işçi güvenliği konusu göz ardı edildiği için yaşanan maden kazaları sonucu "ölmek madencinin kaderinde var" gibi ifadeler kullanılmış zaten büyük üzüntü yaşayan ulusumuzun üzüntüsü daha da artmıştır. Zonguldak'ta yaşanan son maden faciası sonucunda hayatını kaybeden iki işçimizin cenazelerine ulaşılabilmesi madencilik sektörüne ilişkin alınan tedbirler konusunda büyük endişelere sebep olmuştur, bu bağlamda;

-Bir kaza halinde işçilere belli bir süre dahi olsa (kişi sayısına bağlı olarak örneğin 20 işçi 55 saat gibi) yaşama imkanı tanıyan sığınma odaları ülkemizdeki madenlerin kaçında mevcuttur?

-Sığınma odası olmayan madenlerin sığınma odası inşa edilene dek faaliyetlerinin durdurulması düşünülmekte midir?

-Ülkemizde bulunan tüm madenlere sığınma odası inşa edilmesinin maliyeti hesaplanmış mıdır? 2011 bütçesinde bu maliyete yer verilmesi düşünülmekte midir?

-Ülkemizde bulunan tüm madenlerde sığınma odasının bulunması hangi tarihte gerçekleşecektir?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Önergeye söz konusu edilen Şili'de bulunan Sam Jose bakır madeni işletmesinde üretim sahası tek bir galeri desandresi ile cevher yatağına bağlı olup, yeraltında çalışan madenci sayısı ise 50'yi geçmemektedir. Gaz ve toz sorunu olmayan bu tür yer altı işletmelerinde havalandırma, malzeme ve maden nakli büyük ölçüde sorunsuz yürütülmektedir. Bu tür işletmelerin sığınma odaları ile desteklenmesi iş güvenliği açısından önem kazanmaktadır. Ülkemizde de bakır ve altın madeni işletmelerinin bir bölümünde söz konusu edilen sığınma istasyonu bulunmaktadır.

"Maden ve Taş Ocakları İşletmelerinde ve Tünel Yapımında Alınacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği önlemlerine ilişkin Tüzük'ün 6. maddesinde; yer altı çalışmasının yapıldığı yerler en az iki ayrı yol ile yerüstüne bağlanır" denilmektedir. Bakanlığımız TKİ Genel Müdürlüğünde yeraltı işletmeciliği, mevcut durumda GLİ Müessesesi Ömerler yeraltı ocağında yapılmaktadır. Söz konusu ocakta yer üstüne bağlantılı 5 adet yol ile tüzüğün 31 ve 56. maddeleri gereği de uygun yaya yolları ile en az 2 kişinin sığınabileceği cepler mevcut olup, bu cepler sürekli temiz, bakımlı ve boş bulundurulmaktadır. Ayrıca söz konusu yer altı işletmesinde, geçici tahlisiye istasyonu olarak hizmet veren uygun cepler de bulunmakta ve dolayısıyla TKİ Genel Müdürlüğü ocağında bu uygulama yapılmaktadır.

Bunun yanı sıra yine Bakanlığımız ilgili kuruluşlarından TTK Genel Müdürlüğünde ise; rezervin büyük ölçekli, çok katlı ve geniş üretim yelpazesi olması, ocak galeri açıklıklarının 300 km'nin üzerinde olması, çalışan personelin değişik katlarda ve çok sayıda olması (24 saat vardiyalı olarak) ve ocakların gazlı ocaklar statüsünde olması nedenleriyle merkezi gaz izleme sistemi ile kontrol edilme hususları büyük önem kazanmaktadır. Buna bağlı olarak tehlikeli durumlarda ocakların en kısa sürede boşaltılması üzerinde sistem yürütülmektedir. Bunun için yer altına giden her personele ferdi kurtarıcı (oksijenli ferdi kurtarma maskesi) verilmekte ve üzerinde taşımakla sorumlu tutulmaktadır. TTK Genel Müdürlüğünün ocaklarında da sığınma yerleri bulunmakla beraber yukarıda açıklanan özelliklerden dolayı tehlike anında personelin ferdi kurtarıcısını (oksijenli ferdi kurtarma maskesi) kullanarak en kısa sürede temiz hava bölümüne geçmesinin sağlanmasının son derece öncelikli öneme sahip olduğu değerlendirilmektedir.

Soru 5:

Şili'nin büyük bir gayret ve azim sonucu gerçekleştirdiği kurtarma çalışması ölmenin madencinin kaderi olmadığını, iş ve işçi güvenliğini sağlamanın devletin sorumluluğunda olduğunu göstermiştir. Gerçekleşmemesi ulusça tek temennimiz olsa da olası bir maden kazası durumunda ülkemizde de benzer bir kurtarma faaliyetini gerçekleştirmeye yönelik yeterli ekipman ve uzman kadro mevcut mudur?

Cevap 5:

Soruda yöneltilen olumsuz şartların gerçekleşmesi halinde kurtarma faaliyetlerini gerçekleştirmeye yönelik olarak yeterli ekipman ve uzman kadro mevcuttur. TTK Genel Müdürlüğünün bu uzman ekipleri tarafından; kurtarma, ocak yangını, göçük açma, enkaza girme, gazla mücadele, deprem vb. gibi durumlarda da kurtarma hizmeti konularında Kurum bünyesi dışındaki kamu ve özel maden işletmelerine eğitim verilmektedir. Bunun yanı sıra bir diğer kamu kurumumuz olan TKİ Genel Müdürlüğünün arama ve kurtarma ekipleri de (Tahlisiye Ekipleri) sadece Kuruma değil, tüm ülke madenciliğine hizmet verecek uzmanlık deneyimine sahip olup, Kurumun tahlisiye istasyonlarında gelişmiş teknolojiye sahip cihazlar bulunmaktadır.